

Lohi lijokeen -hanke

Mkh 14.03.2023 § 45

Asian esittely

lijoeki on arvioitu kansallisessa kalatiestrategiassa (2012) yhdeksi strategian kärkikohteista. Ijoen asemaa kärkikohteiden joukossa tukee kalanviljelyn avulla säilytetyt alkuperäiset lohi-, meritaimen- ja vaellussiikakannat, patojen sijainti lyhyellä jokijaksolla joen alajuoksulla sekä patojen yläpuolella olevat laajat vaelluskaloille soveltuvat lisääntymisalueet.

Ijoen vaelluskalojen luonnonkierron palauttamista on edistetty useiden hankkeiden, tutkimuksen ja viranomaistyön avulla. Ijoen otva -hankkeessa (2015–2018) muodostettiin kaikkien keskeisten vesistön käyttöön ja hoitoon vaikuttavien tahojen yhteinen näkemys Ijoen vesistön tulevaisuudesta ja vesistön arvoa kasvattavista keinoista. Ijoen vaelluskalakärkihankkeen (2017–2020) ja Ijoen vaelluskalahankkeen (2020–2022) tuloksena Ijoen Haapakoskelle on rakennettu Suomen ensimmäinen smolttien alasvaellusreitti.

Lohi Ijokeen -hankkeessa (2022–2024) toteutetaan mittava smolttien telemetriaseurantatutkimus Haapakoskella/Pahkakoskella, koekäytetään ja kehitetään alasvaellusväylää sekä järjestetään smolttien vedenalainen kameraseuranta. Lisäksi aloitetaan smolttien ylisiirrot ja tuotetaan Ijoen jokiluontoa ja kalastoa esittelevä video. Hankkeessa jatketaan myös nousukalojen ylisiirtoja, pienpoikasten istuttamista ja Raasakan voimalaitospadon ohitusratkaisun edistämistä.

Lohi Ijokeen -hanketta rahoittavat Pohjois-Pohjanmaan liitto, Luonnonvarakeskus, PVO-Vesivoima Oy, Lapin ELY-keskus, maa- ja metsätalousministeriö, Ii, Oulu, Pudasjärvi, Taivalkoski, Kuusamo ja Ijoen kalatalousalue. Hanketta toteuttavat virkatyönä myös Metsähallitus ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hanke toteutetaan 1.9.2022–31.8.2024 ja sen kokonaisbudjetti on 902 000 euroa. Pohjois-Pohjanmaan liitto hallinnoi 620 000 euron osuutta ja Luonnonvarakeskus 282 000 euron osuutta.

Lohi Ijokeen -hanke on saanut rahoitusta maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-ohjelmasta. Ohjelmalla parannetaan vaelluskalojen elinolosuhteita ja pyritään palauttamaan vaelluskalakantojen luontaista lisääntymistä Suomen virtavesissä. Projektipäällikkö Mirko Laakkonen esittelee kokonaisuuden kokouksessa.

(Valmistelija: projektipäällikkö Mirko Laakkonen, p. 040 685 4036)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee esittelyn tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.